

Dialogmøde vedr. ladestandere

06.10.21

Agenda

- Rammen for ladestanderudvalgets arbejde
- Behovsanalyse
- Forudsætninger
- Juridske overvejelser
- Erfaringer
- Eksempler på økonomiske scenarier
- Pause
- Fælles dialog
- Næste skridt

- Politik
- Grøn omstilling
- 70/30
- Klima
- Affald

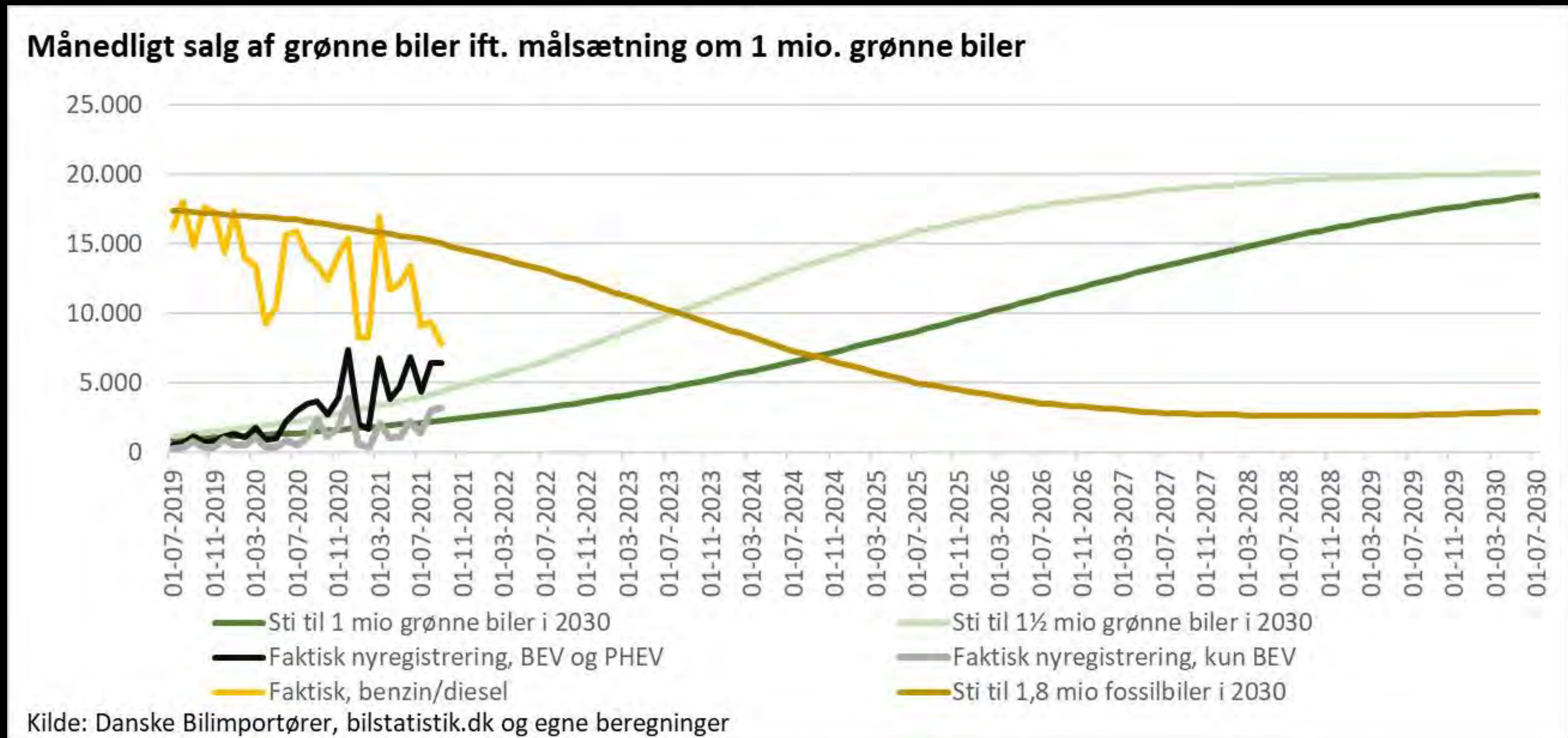
-
- Behov
  - Jura [2030]
  - Forudsætninger
  - Økonomi
  - Dialog
  - Demokratisk beslutning

- Fremtiden
- Bilproduktion
- Ny teknologi
- Ny mobilitet
- Ny lovgivning

Baggrund

Salgstal for elbiler og plugin hybridbiler

Bestyrelsen

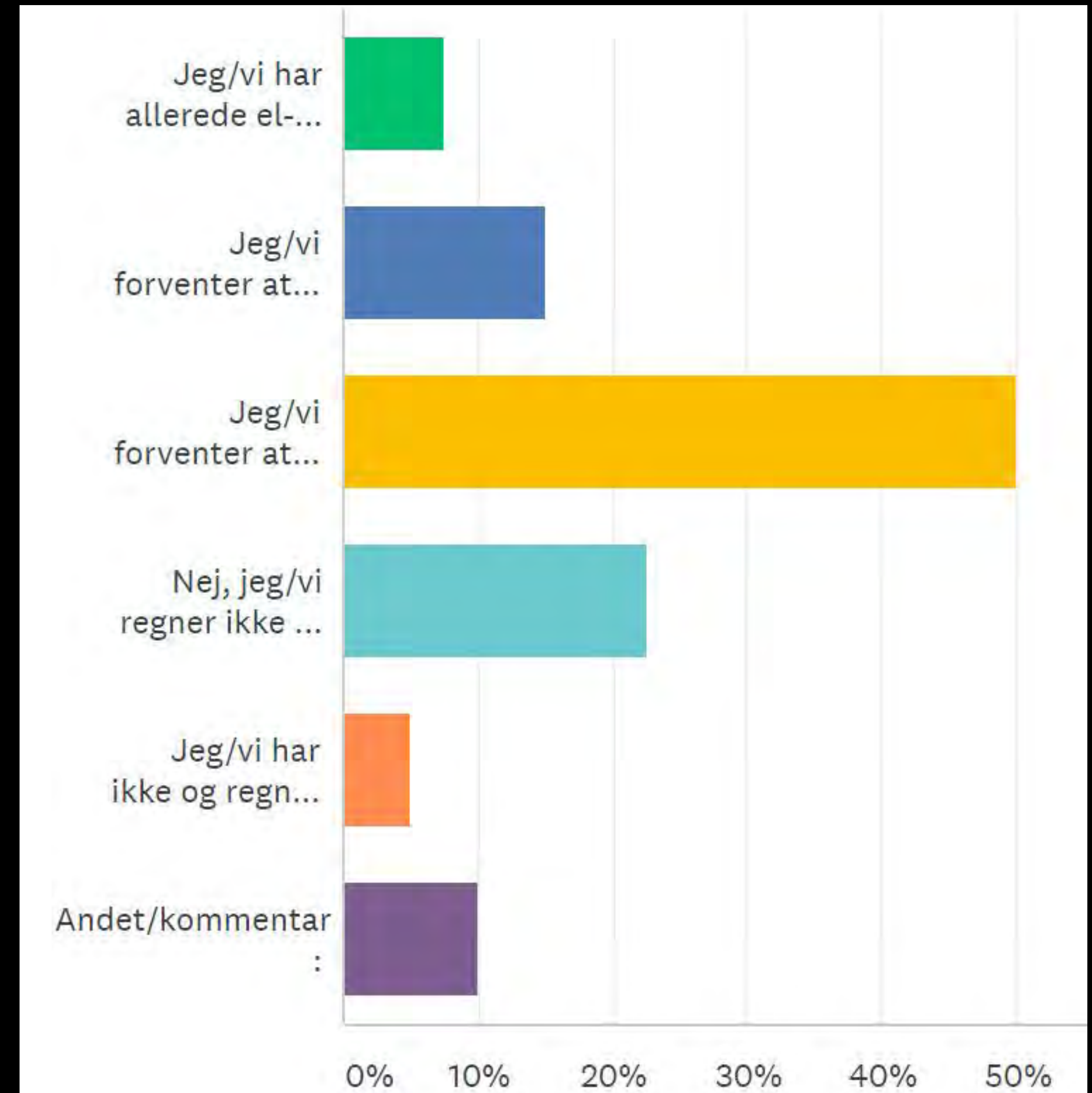
- Ladeudvalg nedsat af bestyrelsen
- Indsamle informationer
- Redegøre for behov
- Komme med forslag der med rimelig tilgodeser alle beboere
- Ingen beslutninger
- Oplæg til afstemning

Behov

Behovsanalyse

Spørgeskema 1

- 67 svar
- ca. 70% forventer at have eller få brug for en ladestander indenfor relativt kort tid
- behov for mere præcis analyse

Behovsanalyse

Spørgeskema 2

- 72 svar = 72%
- 55 forventer at købe en opladningsbil
- 96% vil helst oplade i Slotsdalen
- 17 vil ikke købe opladningsbil

The screenshot shows a Google Docs document with a title and introductory text. At the top, there is a browser address bar showing 'docs.google.com'. Below the browser bar is a header image of a row of modern, dark-colored houses with light-colored roofs. The main title of the document is 'GF Slotsdalen: Behovsanalyse for el- og plugin-hybridbiler'. The introductory text explains the purpose of the survey and asks for information about current car ownership and future plans. A 'Næste' button is visible below the text. At the bottom, there is a disclaimer about Google Analytics and links to 'Rapportér misbrug', 'Servicevilkår', and 'Privatlivspolitik'.

docs.google.com

GF Slotsdalen: Behovsanalyse for el- og plugin-hybridbiler

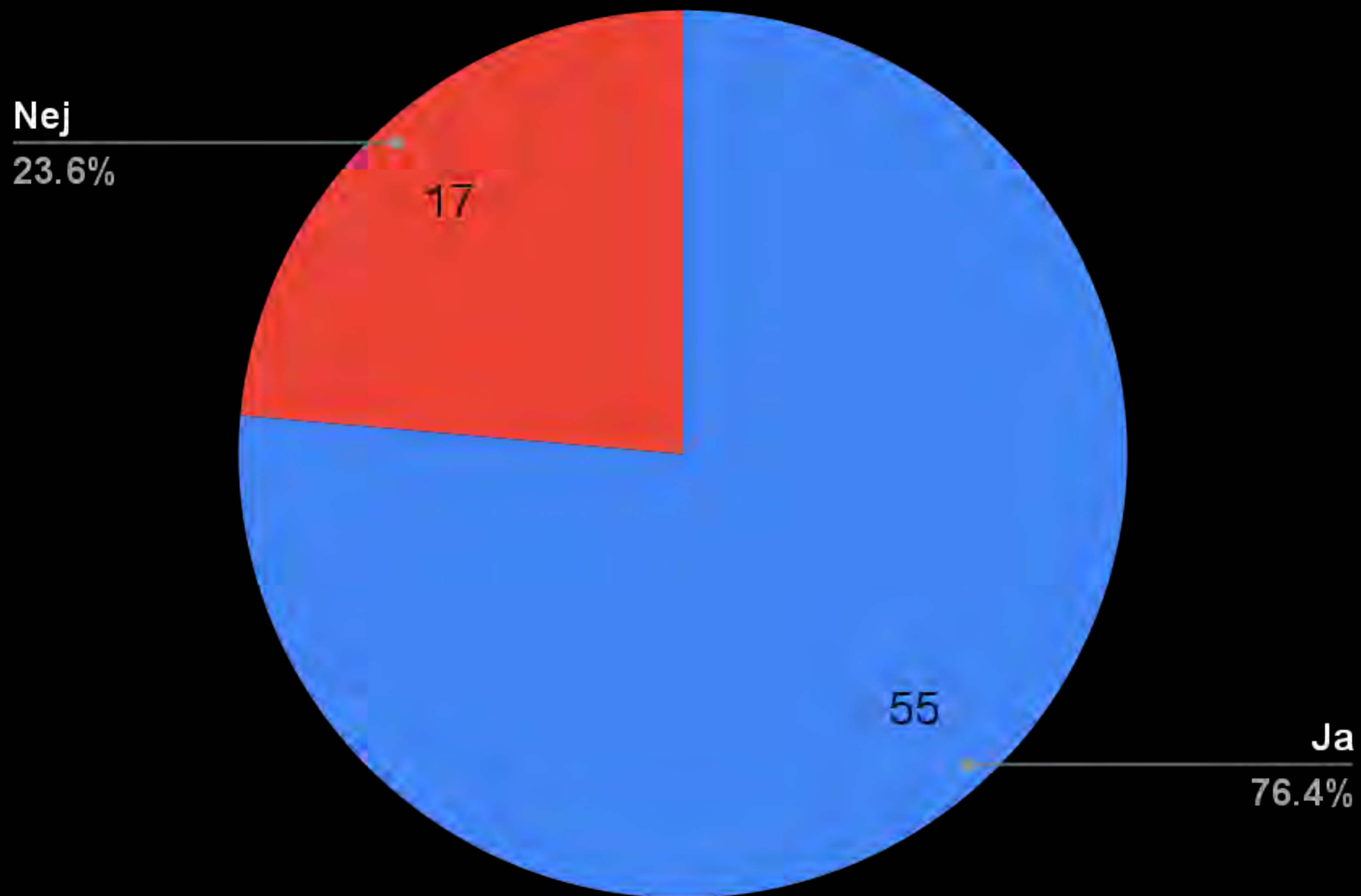
Dette spørgeskema skal hjælpe os med at få et overblik over behovet for en opladningsinfrastruktur i Slotsdalen. Derfor vil vi gerne vide, hvor du/l bor i Slotsdalen, hvor mange biler der findes i husstanden i dag, og om du/l har planer om at anskaffe eller skifte til en "opladningsbil", dvs en ren el-bil, eller en plugin-hybridbil.
På forhånd tak for din tid - det tager ikke længere en 5-7 minutter at svare!

Næste

Indsend aldrig adgangskoder via Google Analyse.

Dette indhold er hverken oprettet eller godkendt af Google. [Rapportér misbrug](#) - [Servicevilkår](#) - [Privatlivspolitik](#)

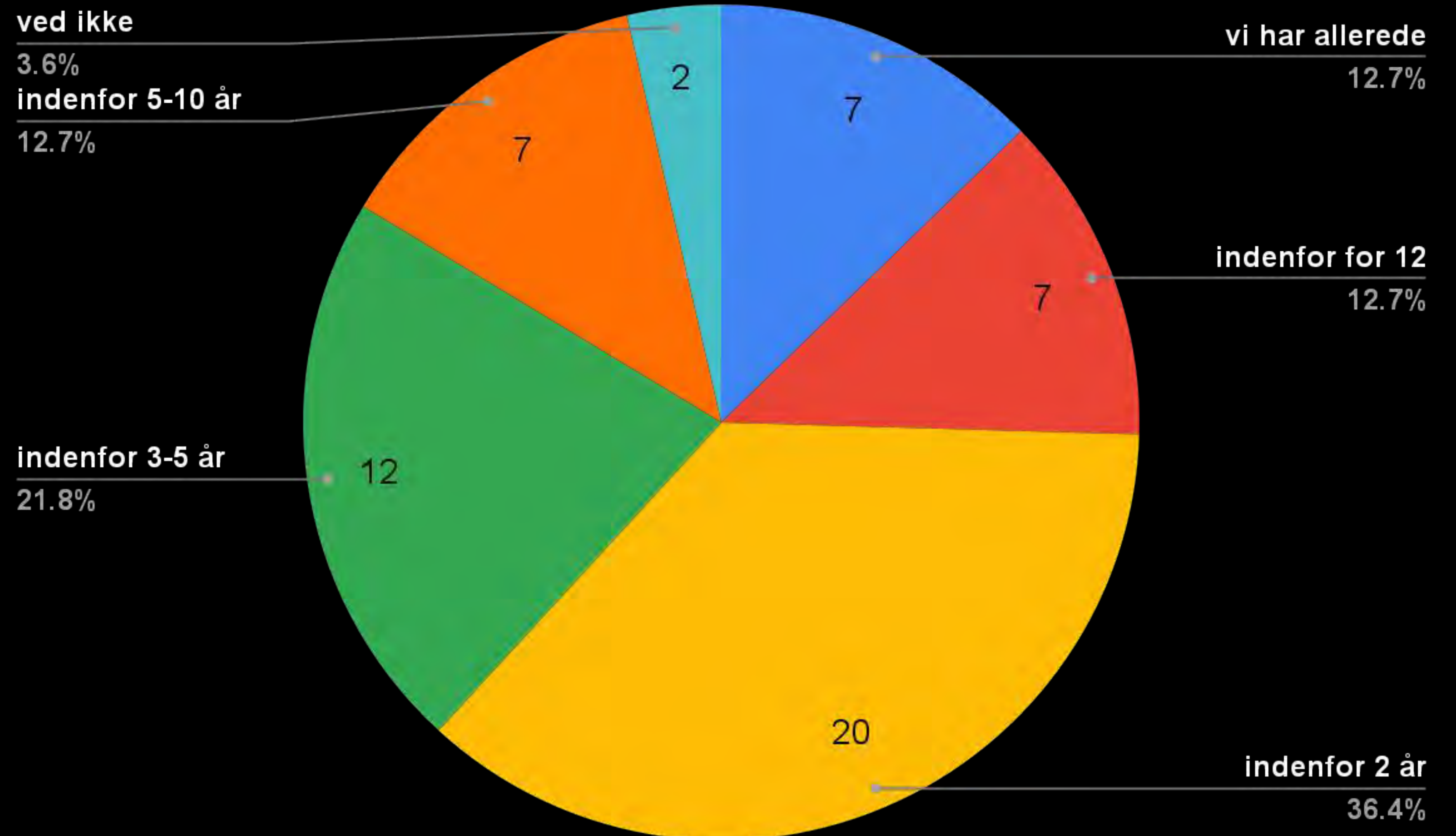
Forventer du/I at købe en/flere opladningsbiler?

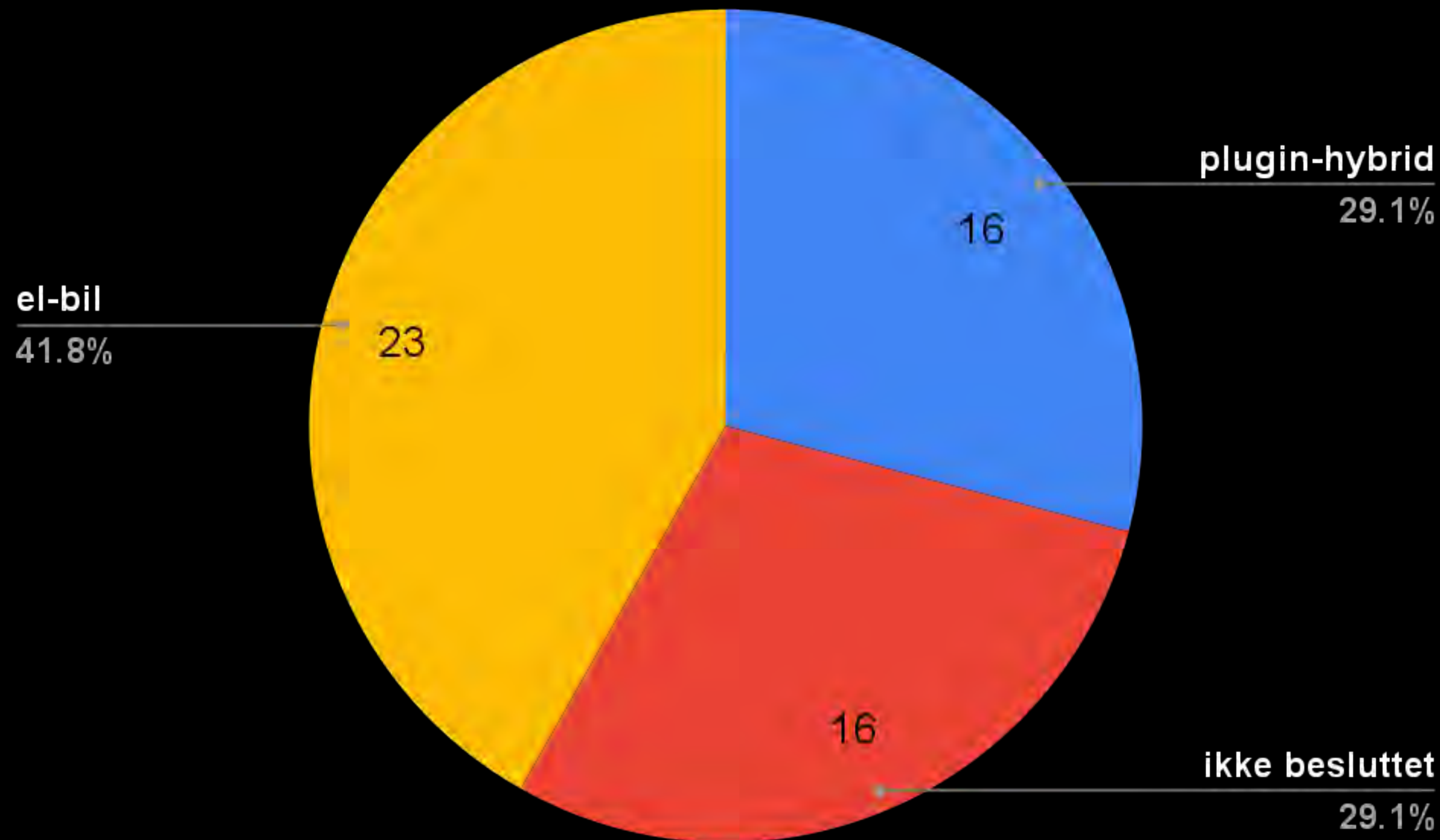
Hvornår forventer du/i at købe opladningsbil?

34 af dem som forventer at købe en opladningsbil vil gøre det indenfor 2 år.

Hvilken type opladningsbil?

Graf

Hvilken type opladningsbil?

Forklaring

16 plug-in hybrid biler

- Kombination af en el- og en forbrændingsmotor
- Mindre batteri (fx 13 kWh = 60 km) og skal derfor oplades hyppiger
- Ladehastigheden er ofte begrænset til 3,6 kW
- Ladevarighed: ca. 4 timer

23 elbiler

- Kun elmotor
- Batterierne er store (50 kWh = 300 km) og skal oplades sjældnere
- Ladehastighed på hjemmeoplader varierer mellem 7 - 22 kW
- Ladevarighed: ca. 4-8 timer

16 ikke besluttet i nu

Hvor parkerer opladningsbilerne?

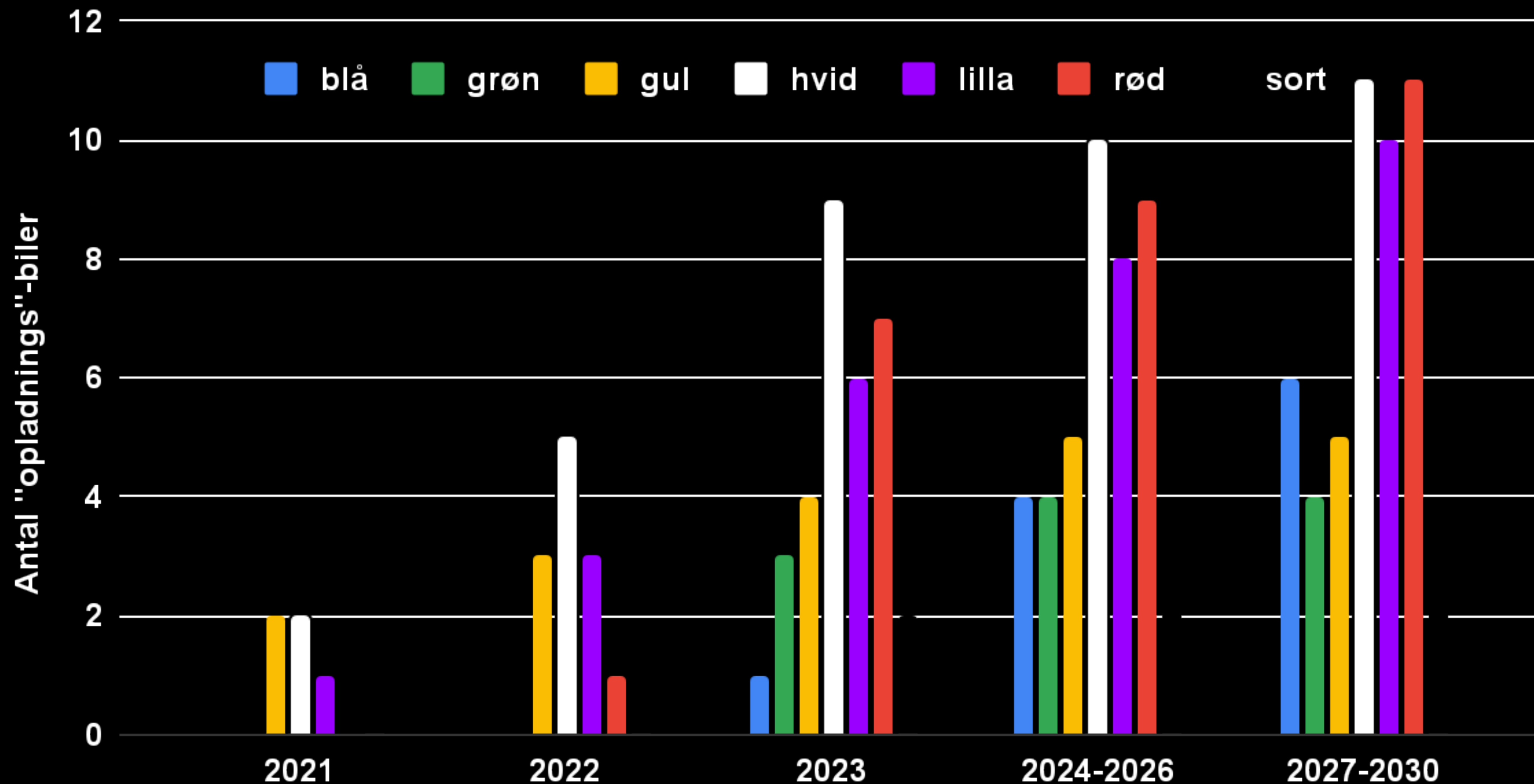
Kort

Hvor parkerer opladningsbilerne?

Graf

Hvor parkerer opladningsbilerne?

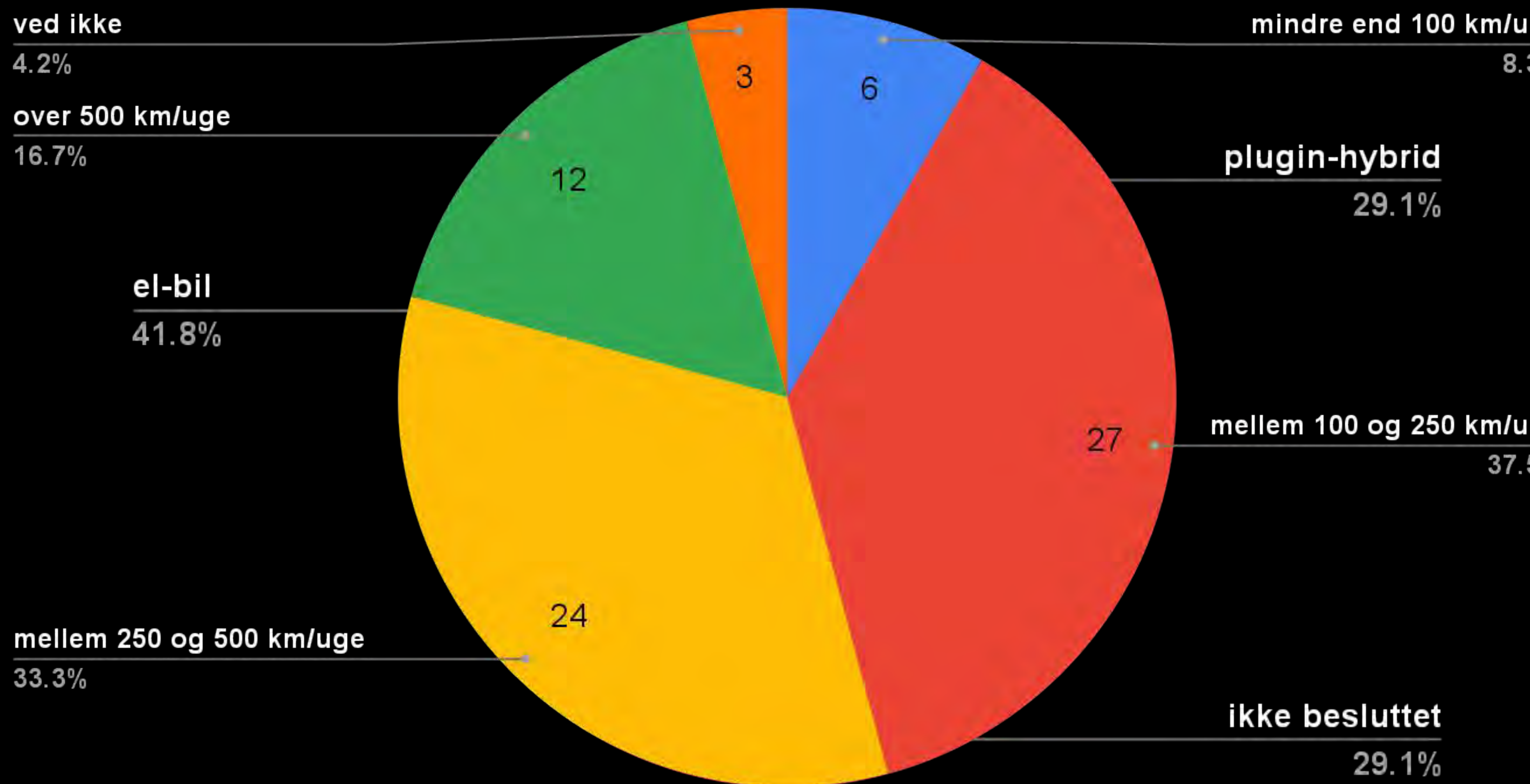
Forklaring

- Sammenholdes med svarene på hvornår der forventes at købe en opladningsbil og hvilken parkeringsplads man foretrækker
- Hjælper os med beslutningen om hvor de første oplader bør installeres

Hvor langt kører vi i Slotsdalen?

Graf

Hvor langt kører vi i Slotsdalen?

Forklaring

- ca. 38% kører mellem 100 og 250 km/uge
- ca. 33% kører mellem 250 og 500 km/uge
- ca. 17% kører mere end 500 km/uge
- **Vægtet gennemsnit: ca. 450 km/uge**

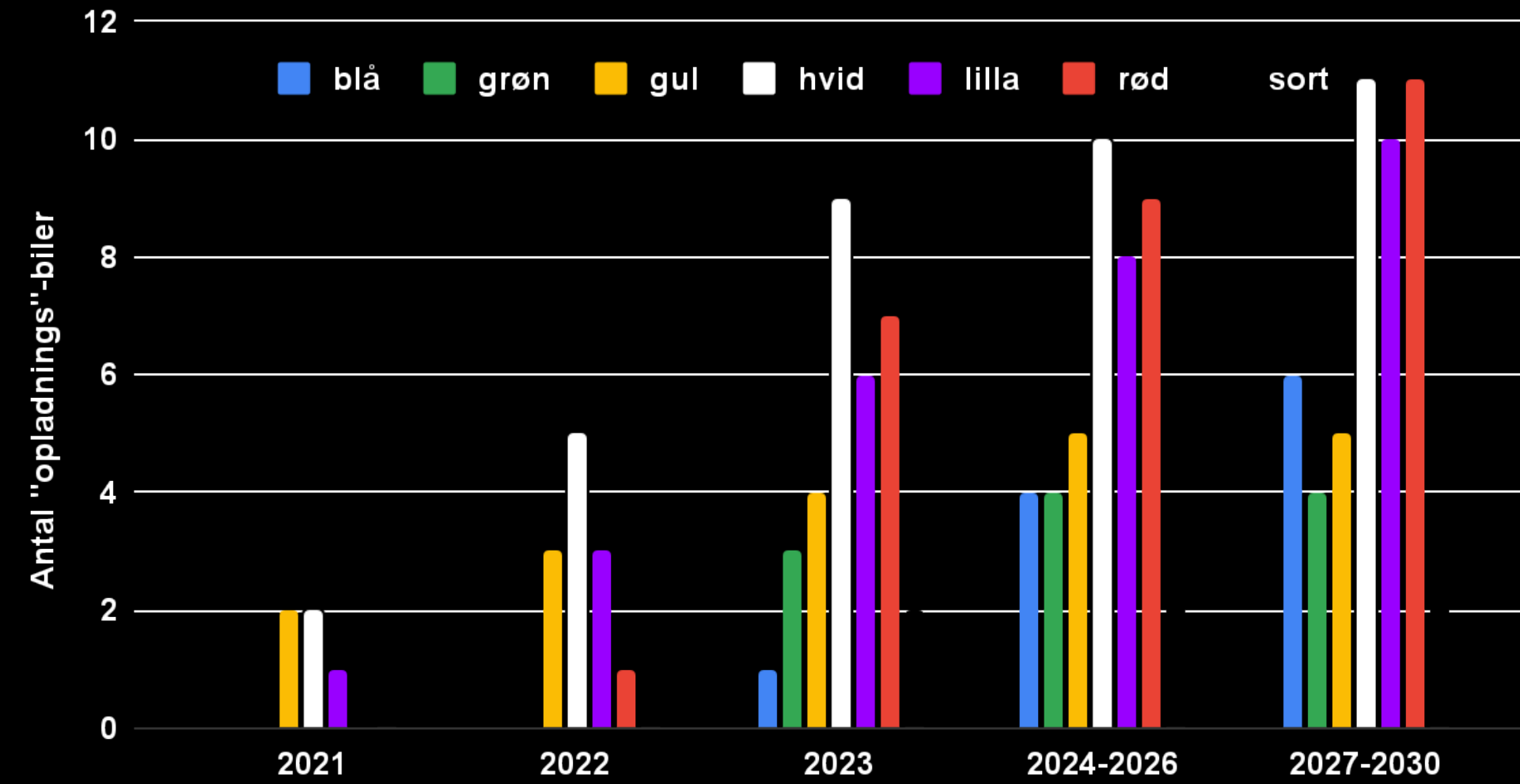
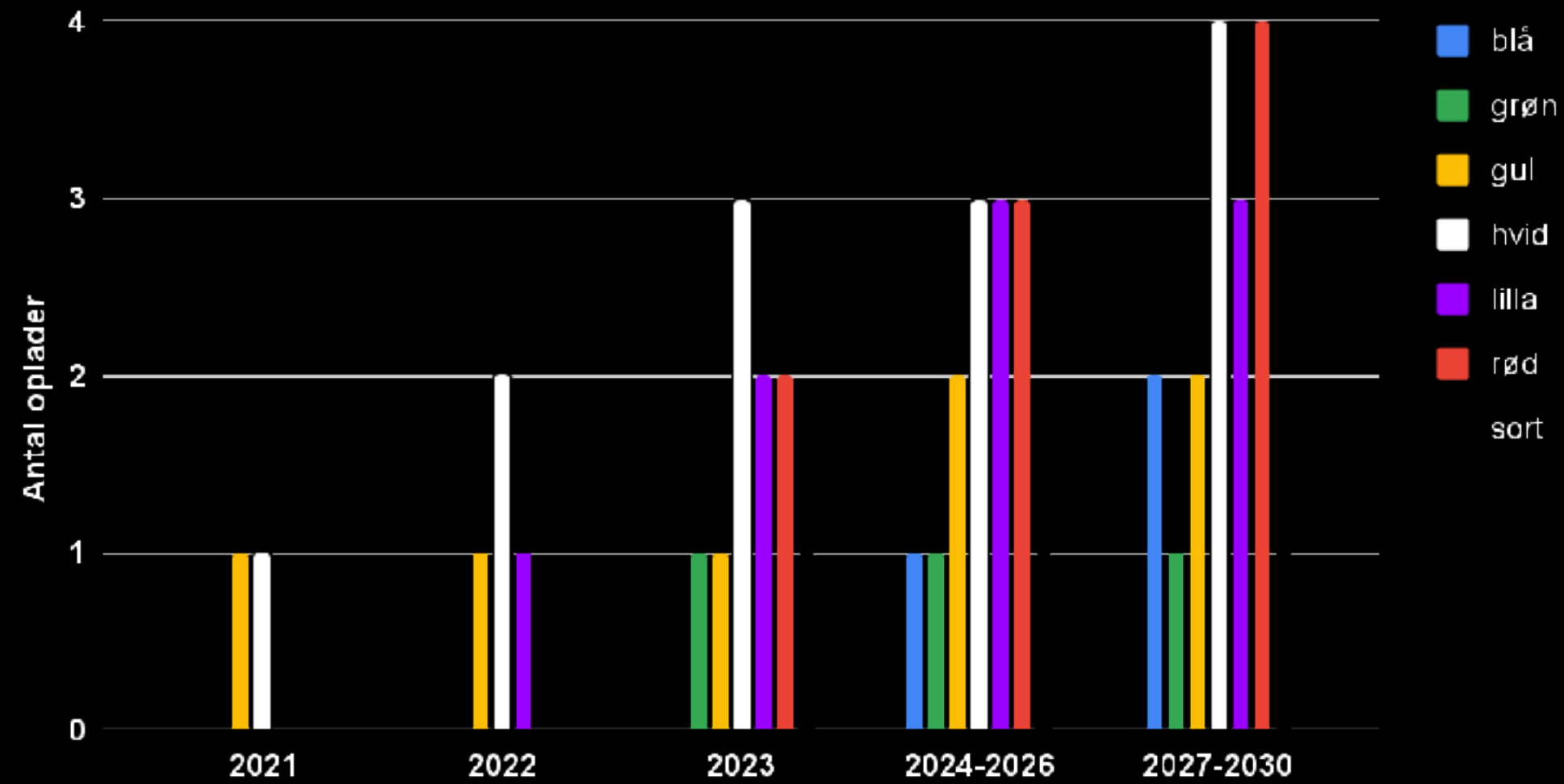
Hvor mange opladere har vi brug for?

Kort

Hvor mange opladere har vi brug for?

Graf

Hvor mange opladere har vi brug for?

Forklaring

Antagelse:

- Alle opladningsbiler er elbiler
- 3 elbiler deler én oplader [scenarie 1]
- Elbiler oplader også på nabo-parkeringspladser

Ved disse antagelser

- Bør der installeres 2 opladere i 2021
- 2 ekstra i 2022
- I 2030 vil der være maks. 4 opladere pr. parkeringsplads

Forudsætninger

Forudsætninger

Kort

- Vi har allerede forsyningskabe ved alle P-områder
- Betyder korte kabeltræk = lav anlægsomkostning
- Kortet viser blot et eksempel på placering

Forudsætninger

Foto

- Forsyningsskab

Forudsætninger – kapacitet på elnettet

Forklaring

- Vi har kapacitet på kabler og netstationen til ??? antal ladestandere
- Mulig opgradering af nettet kan tage op til ét år
- Tidlig kommunikation med vores distributionsnetelskab (Radius)

Forudsætninger – omkostninger

Forklaring

Nettilslutning

- Første 25 A koster ca. kr. 16.000
- Tillæg for flere ampere er ca. 1.500 kr./ampere
- Kilde: <https://radiuselnet.dk/tilslutningsbidrag/>

Nødvendige opgradering i nettet ned til kableskabet

- Distributionsnetselskab skal betale for forstærkninger

Stikledning fra forsyningskabe til laderen

- Kunde skal betale for kabellægning
- Kabellægning/skydning kan koste omkring kr. 1.000 pr. meter (Kilde: FDEL - "Vejledning til boligorganisationer vedrørende opladning af elbiler", 2020)
- Opladere bør etableres på parkeringspladserne tæt ved forsyningsskabene

Hvor langt kan elbiler køre?

- Rækkevidde: ca. 275 - 455 km
- Batteristørrelse: 53-70 kWh
- Maks. hjemmeoplader hastighed: 11 kW
- Fuld opladning: ca. 6-8 timer

Hvor mange opladninger pr. uge?

Elbiler

Ugentlig kørselsbehov på gns. 450 km

Rækkevidde på 275 - 455 km

Bilen skal oplades 1-2 gang om ugen

Hvor mange opladninger pr. uge?

Plug-in hybrid

Ugentlig kørselbehov på 450 km pr. uge (65 km pr. dag)

Rækkevidde kun på el: ca. 60 km (13 kWh)

Bilen skal oplades hver dag, hvis den skal køre på el.

Jura

Juridiske forudsætninger

Noter fra en foreløbig tilkendegivelse fra Drachmann

- Etablering af ladestandere kræver vedtægtsændring der skal vedtages med 2/3 dels flertal.
- Man kan ikke uden videre beslutte at etableringsomkostninger betales af GF selv om der er 2/3 dels flertal.
- Man kan formentlig godt aftale at GF lægger ud og at brugerne så betaler tilbage efter en aftalt plan senere
- Et elbillaug der ejer ladestanderne er kompliceret. Her er der jo igen spørgsmålet om finansieringen derudover skal der indgås aftale med GF og elbillaugget om etablering, brug af arealer, etc.
- De juridiske forudsætninger skal vi have behandlet mere indgående.

Erfaringer

Erfaringer

Slotsbakken

- Startet i 2019
- 1 stander med 2 ladeudtag (gl. vaskeri)
- Operatør: Clever
- Etablerings omkostninger 25-30.000 DKK – betalt af grundejerforeningen
- Løbende omkostninger til Clever betales af foreningen 198/måned
- Kræver Clever abonnement for at kunne lade (ca 369-749/måned pr bruger)
- Opladning og parkering aftales indbyrdes via Messenger gruppe.
- App giver overblik over nødvendig ladebehov (timer)
- Elrefusion går til ejerforeningen – el pris + 0,10 DKK
- Ca 12 brugere i dag (247 boligenheder)
- Udvidelse med 4 standere besluttet på deres generalforsamling for nylig.
- Ladestander P-pladser flyttes fra nuværende sted – kræver gravearbejde og nyt kabeltræk.

Pause

Refusion

Refusion fra staten

- Kr. 1,10 pr. kWh
- Lovsikret frem til 2030
- Kræver ekstern administration [brugerbetalt]

Pris pr. kWh

Hvad koster en kWh?

Eksempel, inkl adm. og brugerbetaling

Elpris ca. kr. 2,00*

Refusion kr. 1,10

Adm. gebyr kr. 0,49**

Brugerbetaling kr. 0,50

Ladepris ca. kr. 1,89

*<https://nrgi.dk/privat/elforbrug/bliv-klogere-paa-kwh-og-din-elregning/>

**eksempelpris fra én udbyder, uden abo, inkl. adm. og service

Økonomi

Hvor meget brugerbetaling pr. elbil pr. år?

Gennemsnit i Slotsdalen: 450 km/uge

Kørsel om år: 23.400 km (dansk gns. er ca. 16.000 km)

Opladningsbehov pr. år: 3.900 kWh

23.400 km / (6 km/kWh) (Kilde: Dansk Energi)

Hvis grundejerforeningen få 0,5 kr./kWh fra refusionen
svarer det til ca. kr. 1.950 kr. pr. elbil pr. år

Indtægt pr. oplader pr. år

Scenarie 1

Oplader kan kun oplade én bil pr. dag

Oplader bruges af 3 biler

Årlig indtægt kr. 5.850 pr. oplader

Indtægt pr. oplader pr. år

Scenarie 2

Oplader kan oplade 2 biler pr. dag

P-regler definerer to opladeperioder fx

Periode 1: kl. 8-16

Periode 2: kl. 16-8

1 oplader kan bruges af op til 6 biler

Årlig indtægt kr. 11.700 pr. oplader

Hvor meget koster det at installere opladere?

Foreløbigt overslag, mangler verificering og ensartet udbud

Installation	Installation 1	Installation 2	Installation 3
Beskrivelse	4 ladebokse ved fælleshuset	1 ladeboks og 3 forberedelser ved P-område	4 ladebokse ved P-område
Materialer	ca. 27.000	ca. 15.000	ca. 35.000
Installation	ca. 31.000	ca. 32.000	ca. 32.000
Gravearbejde	-	ca. 11.000 (ca. 13 m)	ca. 11.000 (ca. 13 m)
Nettilslutningsbidrage (fuld)	-	ca. 16.000	ca. 74.500
Samlet (eks. moms)	ca. 58.000	ca. 74.000	ca. 152.500
Tilbagebetaling (Scenarie 1)	2,5 år	12,6 år	6,5 år
Tilbagebetaling (Scenarie 2)	1,2 år	6,3 år	3,3 år

Spørgsmål?

Næste skridt

Næste skridt

- Jura og forsikring afklares
- Udbudsmateriale [evt. ekstern rådgiver]
- Indhentning af tilbud [bla. info fra ladepris.dk]
- Oplæg til bestyrelsen, der derefter beslutter om der skal afholdes en ekstraordinær generalforsamling
- [Evt. afstemning på ekstraordinær generalforsamling]
- [Evaluering, næste etaper, evt. justering af brugerbetaling, etc.]

Dialogmail

Du er meget velkommen til at sende spørgsmål og kommentarer på:

elbil@slotsdalen.com